Veneçuela: legitimitat, geoestratègia i el dret a intervenir

Opinió | 06-01-2026 | 13:34

Maduro detingut

La crisi veneçolana fa anys que ha deixat de ser un afer estrictament intern. L?ensorrament institucional del règim de Nicolás Maduro, la vulneració sistemàtica de les llibertats polítiques i civils, l?expansió del narcotràfic i la incapacitat manifesta de la comunitat internacional per oferir una sortida efectiva han convertit Veneçuela en un focus d?inestabilitat regional amb repercussions globals. En aquest context, la possible intervenció dels Estats Units ?especialment sota l?administració Trump? no pot ser analitzada únicament com una expressió d?unilateralisme agressiu, sinó com una resposta geopolítica que combina interessos estratègics, seguretat hemisfèrica i una certa legitimitat política i moral.

El règim de Maduro ja no pot ser considerat, en cap sentit rigorós, una democràcia funcional. Les eleccions han estat reiteradament qüestionades per organismes internacionals, l?oposició política és perseguida, empresonada o forçada a l?exili, i la separació de poders és pràcticament inexistent. La repressió, la censura i l?ús de la força contra la població civil formen part del funcionament ordinari de l?Estat. Davant d?aquesta realitat, el principi de sobirania nacional ?sovint invocat per blindar el règim? perd bona part de la seva força moral quan és utilitzat per protegir una estructura de poder autoritària i profundament corrupta.

A aquest deteriorament democràtic s?hi afegeix un element clau: la conversió de Veneçuela en un node central del narcotràfic internacional. Diverses investigacions i informes apunten a la implicació directa de sectors de l?exèrcit i de les elits governamentals en el tràfic de drogues cap a l?Amèrica Central, el Carib i els Estats Units. Això no només agreuja la crisi interna del país, sinó que constitueix una amenaça directa per a la seguretat regional. Quan un Estat esdevé, de facto, un narcoestat, la comunitat internacional té motius legítims per intervenir, especialment aquells actors que pateixen de manera directa les conseqüències d?aquest flux criminal.

En paral·lel, la inoperància de les Nacions Unides ha estat flagrant. Bloquejada pels vetos creuats al Consell de Seguretat i per una diplomàcia més preocupada per l?equilibri formal que per l?eficàcia real, l?ONU ha estat incapaç d?anar més enllà de resolucions simbòliques i declaracions retòriques. Aquesta paràlisi ha deixat un buit de governança internacional que, en la pràctica, ha afavorit la consolidació del règim i el patiment de la població veneçolana. En absència d?un lideratge multilateral efectiu, els actors amb capacitat real d?acció acaben assumint un paper que, encara que incòmode, resulta inevitable.

És evident que els interessos petrolífers formen part del teló de fons. Veneçuela posseeix les reserves de cru més grans del món, i pensar que aquest factor és irrellevant seria ingenu. Tanmateix, reduir tota l?estratègia nord-americana a una simple operació per controlar recursos energètics és una simplificació excessiva. El petroli no explica, per si sol, l?èmfasi en contenir la influència d?actors com Rússia o la Xina, que han aprofitat la debilitat veneçolana per expandir la seva presència política, militar i econòmica a l?Amèrica Llatina.

Des d?una perspectiva geoestratègica, Veneçuela forma part natural de l?àrea d?influència dels Estats Units. Això no és només una qüestió ideològica, sinó una constant històrica de la política internacional. La proximitat geogràfica, els vincles econòmics i la seguretat continental fan que Washington no pugui permetre que una potència rival estableixi una plataforma d?influència estable al seu entorn immediat. La presència russa o xinesa a Veneçuela no respon a cap projecte democratitzador, sinó a un joc de poder clàssic: desafiar l?hegemonia nord-americana utilitzant règims febles i dependents.

En aquest escenari, la intervenció ?sigui política, econòmica o, en últim terme, coercitiva? pot ser defensada com una acció preventiva i estabilitzadora. No es tracta de romanticitzar-la ni d?ignorar-ne els riscos, sinó de reconèixer que la inacció també té costos, sovint més elevats i més duradors. Permetre que Veneçuela continuï enfonsant-se significa acceptar més migració forçada, més crim organitzat i una major penetració de potències externes amb interessos clarament contraris a l?estabilitat regional.

La posició dels Estats Units pot ser qüestionada en les formes, però negar-ne qualsevol legitimitat en el fons només és possible des d?una visió ingenua o deliberadament cínica del sistema internacional. En un món on les normes s?apliquen de manera selectiva i les institucions multilaterals han demostrat la seva incapacitat per actuar quan realment cal, la política de poder no és una anomalia: és la norma.

I qui condemna amb més vehemència qualsevol intervenció? Precisament els mateixos sectors polítics i ideològics ?tant de dreta com d?esquerra? que han estat còmplices de la degradació democràtica a Europa. Els que han convertit la Unió Europea en un mercat dòcil al servei d?oligarquies globals; els que han buidat de contingut la sobirania dels estats; els que han deslocalitzat la indústria, erosionat l?Estat del benestar i empobrit deliberadament les classes mitjanes i treballadores.

Són aquests mateixos actors els que avui pretenen donar lliçons morals sobre Veneçuela mentre toleren règims autoritaris quan els convé, promouen guerres per delegació quan serveixen als seus interessos i miren cap a una altra banda davant la destrucció social que han provocat a casa nostra. La seva indignació no és principista: és selectiva, oportunista i profundament hipòcrita.

Abans de condemnar les accions dels altres, haurien d?assumir la seva responsabilitat directa en el fracàs del projecte polític que representen. Perquè quan l?única alternativa que ofereix la

comunitat internacional és la inacció, el silenci i la retòrica buida, el veritable escàndol no és la intervenció: és haver permès que Veneçuela arribés fins aquí.

Autor: Narcís Oliveres